

PIEŅEMTIE TEKSTI

P9_TA(2024)0107

Eiropas Investīciju bankas finanšu darbības — 2023. gada ziņojums

Eiropas Parlamenta 2024. gada 28. februāra rezolūcija par Eiropas Investīciju bankas finanšu darbībām — 2023. gada ziņojums (2023/2229(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu,
- ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 15., 126., 174., 175., 177., 208., 209., 271., 308. un 309. pantu un LESD 5. protokolu par Eiropas Investīciju bankas (EIB) statūtiem,
- ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma 41.–43. pantu,
- ņemot vērā to, ka EIB 2016. gada 7. oktobra paziņojumu preseī, kurā tā apstiprināja ES veikto Parīzes nolīguma ratifikāciju,
- ņemot vērā 2023. gada 3. martā publicēto EIB operāciju novērtējuma darbības pārskatu par 2022. gadu un darba programmu 2023.–2025. gadam,
- ņemot vērā EIB grupas sūdzību izskatīšanas mehānisma procedūras, kas publicētas 2018. gada 13. novembrī,
- ņemot vērā 2023. gada 8. maijā publicēto EIB publikāciju "EIB aizdevumu politika enerģētikas jomā",
- ņemot vērā EIB Direktoru padomes 2020. gada 11. novembrī pieņemto EIB grupas Klimata bankas ceļvedi 2021.–2025. gadam un 2020. gada 15. novembrī pieņemto EIB klimata stratēģiju,
- ņemot vērā 2023. gada 2. februārī publicēto EIB grupas 2023.–2025. gada darbības plānu,
- ņemot vērā 2023. gada 28. februārī publicēto EIB 2022./2023. gada ziņojumu par investīcijām "Noturība un atjaunošana Eiropā",
- ņemot vērā 2023. gada 2. februārī publicēto EIB grupas 2022. gada darbības pārskatu "Droša Eiropa",
- ņemot vērā 2023. gada 2. februārī publicēto EIB 2023. gada klimatrīcības un vides ilgtspējas pārskatu,

- ņemot vērā 2022. gada 14. novembrī publicēto EIB vidisko satvaru,
- ņemot vērā 2023. gada 8. septembrī publicēto EIB grupas 2022. gada ziņojumu par korporatīvo pārvaldību,
- ņemot vērā EIB 2023. gada 29. novembra publikāciju "*EIB Global Strategic Roadmap: EU Finance for a Sustainable Future*" ("EIB Global stratēģiskais ceļvedis: ES finansējums ilgtspējīgai nākotnei"),
- ņemot vērā 2023. gada 27. novembrī publicēto EIB Global pieeju taisnīgas pārkārtošanās procesam un taisnīgai noturībai,
- ņemot vērā 2023. gada 9. augustā publicēto EIB grupas 2022. gada ziņojumu par riska pārvaldību,
- ņemot vērā EIB 2022.–2023. gada klimata apsekojumu,
- ņemot vērā 2022. gada 2. februārī pieņemto EIB grupas vides un sociālās ilgtspējas satvaru "*The EIB Group Environmental and Social Policy*" ("EIB grupas vides un sociālā politika"),
- ņemot vērā 2023. gada 10. februāra publikāciju "*EIB Global — partnership, people, impact*" ("EIB Global — partnerība, cilvēki, ietekme"),
- ņemot vērā 2023. gada 6. februārī publicēto EIB pieeju cilvēktiesību jautājumiem,
- ņemot vērā EIB 2023. gada 29. jūnija ziņojumu "*EIB Group activities in EU cohesion regions in 2022*" ("EIB grupas darbības ES kohēzijas reģionos 2022. gadā"),
- ņemot vērā EIB grupas stratēģiju par dzimumu līdztiesību un sieviešu ekonomisko iesaistīšanu un tās dzimumu līdztiesības rīcības plānu,
- ņemot vērā 2023. gada 3. februārī publicēto EIB grupas darbinieku rīcības kodeksu,
- ņemot vērā 2021. gada 30. novembrī publicēto EIB grupas Revīzijas komitejas rīcības kodeksu,
- ņemot vērā 2021. gada 14. oktobrī publicēto EIB grupas Vadības komitejas rīcības kodeksu,
- ņemot vērā EIB 2023. gada 27. novembra publikāciju "EIB grupas *PATH* satvars — Versija 1.2., 2023. gada novembris, — "Atbalsta sniegšana darījumu partneriem virzībā uz atbilstības Parīzes nolīgumam panākšanu",
- ņemot vērā EIB Solidaritātes paketi Ukrainai, ko EIB valde apstiprināja 2022. gada 4. martā,
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam. Atgriezīsim savā dzīvē dabu" (COM(2020)0380),
- ņemot vērā Komisijas 2020. gada 20. maija paziņojumu "Stratēģija "No lauka līdz galdam". Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā" (COM(2020)0381),

- ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. maija paziņojumu "Ceļš uz veselīgu planētu itin visiem. ES Gaisa, ūdens un augsnes nulles piesārņojuma rīcības plāns" (COM(2021)0400),
  - ņemot vērā Komisijas 2023. gada 1. februāra paziņojumu "Zaļā kursa industriālais plāns neto nulles emisiju laikmetam" (COM(2023)0062),
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 24. jūnija Regulu (ES) 2021/1056, ar ko izveido Taisnīgas pārkārtošanās fondu¹,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2021. gada 14. jūlija Regulu (ES) 2021/1229 par publiskā sektora aizdevumu mehānismu Taisnīgas pārkārtošanās mehānisma ietvaros²,
  - ņemot vērā ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus,
  - ņemot vērā trīspusējo nolīgumu starp Komisiju, Eiropas Revīzijas palātu un Eiropas Investīciju banku, kas stājās spēkā 2021. gada novembrī,
  - ņemot vērā Eiropas Ombuda 2016. gada 22. jūlija vēstuli EIB priekšsēdētājam interešu konflikta jautājumā un EIB priekšsēdētāja 2017. gada 31. janvāra atbildi,
  - ņemot vērā Eiropas Ombuda 2023. gada 20. novembra ieteikumus lietā 2252/2022/OAM,
  - ņemot vērā Eiropas Ombuda 2022. gada 21. aprīļa ieteikumus lietā 1251/2020/PB,
  - ņemot vērā Eiropas Ombuda 2022. gada 27. jūlija ieteikumus lietā 1016/2021/KR,
  - ņemot vērā Reglamenta 54. pantu,
  - ņemot vērā Budžeta komitejas ziņojumu (A9-0031/2024),
- A. tā kā EIB grupu veido Eiropas Investīciju banka (EIB) un Eiropas Investīciju fonds (EIF) un tā ir lielākā daudzpusējā finanšu iestāde pasaulē un viena no lielākajām klimata finansējuma sniedzējām, kas darbojas starptautiskajos kapitāla tirgos, piedāvājot klientiem konkurētspējīgus noteikumus un labvēlīgus nosacījumus ES politikas un projektu atbalstam gan Savienībā, gan trešās valstīs;
- B. tā kā saskaņā ar LESD 309. pantu EIB uzdevums ir sniegt ieguldījumu ES mērķu sasniegšanā;
- C. tā kā, lai sasniegtu ES klimata mērķrādītājus, ES ir nepieciešami ieguldījumi 1 triljona EUR apmērā gadā; tā kā EIB var palīdzēt nodrošināt trūkstošo finansējumu, piesaistot privāto kapitālu;
- D. tā kā ir sagaidāms, ka laikposmā no 2021. līdz 2027. gadam *InvestEU* garantija 26,2 miljardu EUR apjomā, papildināta ar daudzgadu finanšu shēmas (DFS) un *NextGenerationEU* līdzekļiem, Eiropā mobilizēs papildu privātās un publiskās investīcijas vairāk nekā 372 miljardu EUR apjomā, galvenokārt tādās jomās kā

¹ OV L 231, 30.6.2021., 1. lpp.

² OV L 274, 30.7.2021., 1. lpp.

ilgtspējīga infrastruktūra, pētniecība, inovācija un digitalizācija, mazie un vidējie uzņēmumi (MVU), sociālās investīcijas un prasmes;

Politikas un darbību pārskats

1. atkārtoti uzsver EIB kā ES publiskās bankas un vienīgās starptautiskās finanšu iestādes, kas pilnībā pieder dalībvalstīm, svarīgo lomu, tai pilnībā pamatojoties uz ES politiku un ievērojot atbilstību ES juridiskajiem standartiem, lai atbalstītu sociālo un ekonomikas atveseļošanu un nodrošinātu mērķorientētus ieguldījumus Savienības mērķu sasniegšanai;
2. atzinīgi vērtē to, ka EIB vienmēr ir gatava pielāgoties un pilnībā mainīties atbilstoši mainīgajām ES politikas prasībām, vienlaikus respektējot savus ilgtermiņa mērķus;
3. atkārtoti aicina palielināt kapitālu, lai EIB varētu piedāvāt lielāku ilgtermiņa atmaksājamu finansiālo atbalstu un inovatīvus instrumentus; norāda, ka tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu taisnīgu, iekļaujošu ilgtspējīgu izaugsmi, atbalstot galvenos ieguldījumus reālajā ekonomikā, kas citādi netiktu veikti un kam ir potenciāls maksimāli palielināt inovācijas ieguvumus tādās svarīgās ES politikas jomās kā digitalizācija un zaļā pārkārtošanās; norāda, ka šiem ieguldījumiem būtu jāpalīdz mazināt konkurētspējas ierobežojumus, piemēram, augstas enerģijas cenas, prasmju trūkumu un nepietiekamus ieguldījumus inovācijā un jaunās tehnoloģijās, kā arī jāpalīdz īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāru un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus; sagaida, ka EIB nodrošinās, lai tās piešķirtais finansējums palīdzētu novērst tirgus nepilnības un neizspiestu citus tirgus dalībniekus, kā arī lai tas radītu izmērāmu ietekmi, nemazinot tās kopējā finansējuma piedāvājuma pievilcību;
4. uzsver, ka EIB ir jāsaglabā tās AAA kredītreitings un pilnīga kapitāla tirgu uzticēšanās tās darbībām;
5. norāda, ka EIB finansējumam ir arvien lielāka nozīme saistībā ar būtiskajām sociālajām un ekonomiskajām sekām, ko radīja Covid-19 krīze, kurai sekoja iebrukums Ukrainā, konkrētāk, inflācija, augstas procentu likmes un ierobežotas valstu finanses; turklāt norāda, ka EIB finansējumam ir lielāka nozīme saistībā ar sarežģītajām ekonomikas perspektīvām un pieaugošo globālo konkurenci, kas ietekmē arī notiekošos projektus;
6. uzskata, ka EIB varētu darīt vairāk, lai uzlabotu nozaru līdzsvaru un pielāgotos ES reģionālajai daudzveidībai nolūkā palielināt tās līdzekļu pievilcību; aicina EIB novērst sistēmiskus trūkumus, kas atsevišķiem reģioniem vai valstīm neļauj pilnībā izmantot tās finansiālās darbības, vienlaikus ievērojot to, ka EIB finansēšanas darījumi ir atkarīgi no pieprasījuma; aicina EIB novērtēt, vai *InvestEU* finansējuma ģeogrāfiskais sadalījums ir līdzsvarots, it īpaši attiecībā uz mazākām dalībvalstīm;
7. aicina EIB atbalstīt projektus, kas palīdz īstenot Eiropas sociālo tiesību pīlāru un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus un veicina sociālo iekļaušanu un nevienlīdzības mazināšanu saskaņā ar vides un sociālajiem standartiem; aicina EIB uzņemties lielāku lomu, novērtējot un novēršot investīciju trūkumu tādās sociālās infrastruktūras un labklājības jomās kā izmaksu ziņā pieejami un energoefektīvi sociālie mājokļi, valsts veselības aprūpe, komunālie pakalpojumi, sabiedriskais transports, ilgtspējīgs transports un izglītība, vienlaikus nodrošinot papildināmību ar citiem publiskajiem fondiem un ar komercaizdevējiem; aicina EIB palielināt sociālo ieguvumu svērumu projektu novērtēšanā, lai nodrošinātu cenas ziņā pieejamus ilgtermiņa risinājumus, ņemot vērā

dzīves dārdzības krīzi un Eiropas Savienības māsaimniecību problēmas, ko māsaimniecībām Eiropas Savienībā rada vispārējās ekonomikas perspektīvas; prasa EIB uzņemties lielāku risku projektos, kas nodrošina pamatpakalpojumus, kuriem ilgtermiņā ir skaidri un izmērāmi ieguvumi; aicina EIB, kad vien iespējams, piešķirt finansiālu prioritāti projektiem, kuros iesaistīti neaizsargāti vai atstumti cilvēki, it īpaši jaunieši, un iedzīvotāju vadītiem projektiem;

ES klimata banka — klimatrīcības un vides ilgtspējas mērķi

8. pieņem zināšanai konstatējumus EIB 2022./2023. gada ziņojumā par investīcijām "Noturība un atjaunošana Eiropā", kurā analizētas investīcijas klimatrīcības jomā visā ES un investīciju nepietiekamība dažādās nozarēs; pieņem zināšanai arī EIB grupas darbības plānu 2023.–2025. gadam, kurā apstiprināta EIB saskaņotība ar ES politiskajām prioritātēm un tās apņemšanās pastiprināt savus mērķus digitālās un zaļās pārkārtošanās jomā; aicina Komisiju izstrādāt metodi, kā novērtēt zaļā finansējuma trūkumu ES, un novērtēt EIB iespējamo lomu šā finansējuma trūkuma novēršanā;
9. atgādina, ka EIB ir pasaulē lielākais zaļo obligāciju emitents vairākās valūtās; norāda, ka euro denominētu obligāciju īpatsvara palielināšana vēl vairāk stiprinātu euro starptautisko nozīmi;
10. atgādina, ka zaļās pārkārtošanās procesam ir jābūt iekļaujošam un taisnīgam, zaļajām investīcijām ir jābūt dzīvotspējīgām, un tāpēc sagaida, ka EIB savas aizdošanas operācijas, finanšu instrumentus, tehnisko palīdzību un konsultēšanas pakalpojumus maksimāli izmantos, lai atbalstītu iedzīvotājus un uzņēmumus, kas saskaras ar sociālām un ekonomiskām problēmām, kuras rodas no to centieniem vēlākais līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti; aicina EIB prioritāri atbalstīt projektus, kas nodrošina cenas ziņā pieņemamu piekļuvi atjaunīgai enerģijai, mājoklim un sabiedriskajiem pakalpojumiem, kopienā vadītas iniciatīvas un mazus projektus, kuros īpaša uzmanība veltīta enerģētiskās nabadzības apkarošanai;
11. atzinīgi vērtē to, ka EIB jau ir sasniegusi savu mērķi vismaz pusi no saviem resursiem veltīt klimatrīcībai un vides ilgtspējai un ka tā ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu savu mērķi līdz 2030. gadam atbalstīt zaļās investīcijas 1 triljona EUR apmērā; sagaida, ka Klimata bankas ceļveža pārskatīšana 2024. gadā ļaus EIB pilnvērtīgi strādāt nolūkā sasniegt 1,5 grādu mērķrādītāju un klimatneitralitātes mērķi vēlākais līdz 2050. gadam, vienlaikus nodrošinot taisnīgu pārkārtošanos visiem; uzskata, ka šo etalonu sasniegšanai jābūt visvērienīgākajai valsts banku praksei; atkārtoti aicina iekļaut CO2 emisiju ziņā mazāk intensīvu alternatīvu un 3. pakāpes emisiju pārlicenošu izvērtējumu attiecībā uz katru projektu;
12. atzinīgi vērtē satvaru, kurš paredz pielāgošanos Parīzes nolīgumam darījumos ar sadarbības partneriem (*PATH*) un sagaida, ka tas tiks pilnībā īstenots gan attiecībā uz emisiju maksimālu samazināšanu, gan klimatnoturības uzlabošanu; pieņem zināšanai EIB reakciju uz ārkārtas situāciju enerģētikas jomā ES, pielāgojot *PATH*; sagaida, ka atbrīvojumi, kas piešķirti saskaņā ar *PATH* satvaru *REPowerEU* atbalstam, būs ārkārtīgi, pagaidu un pilnībā pamatoti, lai varētu paātrināt zaļo pārkārtošanos un izbeigt Eiropas atkarību no fosilā kurināmā importa, tai skaitā no Krievijas; šajā ziņā atzinīgi vērtē to, ka EIB palielinājusi atbalstu *REPowerEU* līdz 45 miljardiem EUR kā aizdevumus un pašu kapitāla finansējumu projektiem atjaunīgo energoresursu, energoefektivitātes, tīklu un uzglabāšanas, elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūras un revolucionāru tehnoloģiju jomā turpmākajos gados;

13. atgādina, ka visiem EIB korporatīvajiem klientiem saskaņā ar līgumu ir jāizstrādā un jāpublicē ticama stratēģija darbības saskaņošanai ar Parīzes nolīgumu ("dekarbonizācijas plāns"), kurā būtu jāiekļauj vidēja termiņa, slidošie un kvantitatīvie emisiju samazināšanas mērķrādītāji un izvēles iespējas ilgākā laikposmā, lai ne vēlāk kā līdz 2050. gadam panāktu oglekļneitralitāti; sagaida, ka EIB pirms jebkādu jaunu finanšu saistību parakstīšanas sistemātiski izvērtēs šo plānu ticamību, piemērojot dekarbonizācijas kritērijus, kas ir saderīgi ar 1,5 grādu mērķrādītāju; atkārtoti prasa EIB sadarboties tikai ar finanšu starpniekiem, kuriem ir ticams dekarbonizācijas plāns, tai skaitā īstermiņa mērķrādītāji, kas ir saderīgi ar rīcības plānu 1,5 grādu mērķa sasniegšanai un kas tiks īstenoti pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2025. gadam; uzsver, ka šādas jaunas prasības nedrīkst ierobežot finansējuma pieejamību MVU;
14. uzsver EIB svarīgo lomu taisnīgas pārkārtošanās nodrošināšanā; aicina EIB samazināt minimālo aizdevuma summu atsevišķiem projektiem vai aizdevumu shēmām, kas palīdz īstenot taisnīgu pārkārtošanos; mudina EIB aktīvāk sadarboties ar valstu un reģionālajām finanšu iestādēm, lai nodrošinātu mērķtiecīgu finansējumu; šajā ziņā aicina EIB veicināt sieviešu un vīriešu līdztiesības jomā izvirzīto ES mērķu sasniegšanu; atzinīgi vērtē EIB iesaistīšanos ES Taisnīgas pārkārtošanās mehānismā nolūkā novērst sociālekonomisko ietekmi, ko rada pāreja uz neto nulles emisiju ekonomiku, un radīt jaunas ilgtspējīgas attīstības iespējas atbilstīgajos reģionos;
15. aicina EIB pielāgot savas riska mazināšanas darbības, kas privāto finansējumu novirzītu projektiem, kuriem ir augsts papildināmības līmenis un kuri veicina taisnīgu pārkārtošanos, neapdraudot tās portfeļa komerciālo dzīvotspēju; aicina EIB mācīties no pieredzes, kas gūta, īstenojot tādus produktus kā klimatam un infrastruktūrai paredzētais finansējums, tai skaitā ņemt vērā starpniecības kapitāla nozīmi un nepieciešamību uzlabot maza mēroga zaļās infrastruktūras projektu riska un peļņas attiecību;
16. atzinīgi vērtē palielinātās investīcijas ūdeņraža projektos; uzstāj, ka ūdeņraža projektu uzdevums ir veicināt pāreju uz klimatneitralitāti, samazinot emisijas rūpniecības nozarēs, kurās ir grūti samazināt emisiju apjomu; sagaida, ka saskaņā ar attiecīgo deleģēto aktu¹ tiks nodrošināta papildināmība, kas nepieļautu resursu novirzīšanu no esošās atjaunīgās elektroenerģijas projektiem; pauž bažas par ūdeņraža projektu iespējamo ietekmi uz ūdensapgādi konkrētos reģionos, kā arī uz biodaudzveidību; aicina EIB uzlabot savu konsultatīvo kompetenci attiecībā uz ES ūdeņraža ekosistēmu un tirgu;
17. uzsver, ka EIB vides un sociālajā politikā ir pausta stingra apņemšanās sekmēt un īstenot Konvencijas par bioloģisko daudzveidību un globālā biodaudzveidības satvara laikposmam pēc 2020. gada mērķus, konkrētāk, prasību, ka finansētie projekti nerada būtisku kaitējumu biodaudzveidībai un ekosistēmām; atzinīgi vērtē pāreju no biodaudzveidības "bez neto zaudējumiem" uz biodaudzveidību "bez zaudējumiem"; tiecas uz EIB vides un sociālās politikas piemērošanu visā pilnībā, konkrētāk, atjaunīgās enerģijas projektos; mudina EIB pilnībā saskaņot savu vides un sociālo politiku ar globālo biodaudzveidības satvaru laikposmam pēc 2020. gada;

---

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2023/1184 (2023. gada 10. februāris), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2018/2001 papildina, izveidojot Savienības metodiku, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par nebioloģiskas izcelsmes atjaunīgo šķidro un gāzveida transporta degvielu ražošanu (OV L 157, 20.6.2023., 11. lpp.).

18. atzinīgi vērtē pirmos dabai labvēlīga finansējuma vispārējos principus, ko EIB kopā ar citām daudzpusējām attīstības bankām publicēja *COP 28*; sagaida, ka EIB aktīvāk veiks investīcijas, kas labvēlīgi ietekmē dabu un veicina bioloģisko daudzveidību, un darbosies nozarēs ar vislielākajiem papildu ieguvumiem biodaudzveidības ziņā, piemēram, ūdens resursu apsaimniekošanā, sanitārijā, mežsaimniecībā un okeānu pārvaldībā, nodrošinot visaugstāko integritātes un garantiju līmeni, it īpaši attiecībā uz vietējo kopienu tiesībām, un izmantojot Dabas kapitāla finansēšanas mehānisma īstenošanas gaitā gūto pieredzi; sagaida, ka EIB palielinās finansējumu risinājumiem, kas palīdzētu samazināt piesārņotību ar plastmasu;
19. sagaida pastiprinātus centienus integrēt dabas aspektus analīzēs un darbībās, kas novērtētu bioloģiskās daudzveidības zuduma radīto finansiālo risku darījumu partneru līmenī; sagaida, ka liela mēroga infrastruktūras projektos, it īpaši pilsētu teritorijās veiktajās investīcijās, sistemātiski tiks integrēti elementi, kas labvēlīgi ietekmē dabu; brīdina par projektiem, kas veicina klimata mērķu sasniegšanu un kas izraisa biodaudzveidības iznīcināšanu;
20. ņem vērā notiekošās sarunas par parādu atvieglošanu atbilstīgi īstenotajiem dabas aizsardzības pasākumiem; pauž bažas par šo mijmaiņas darījumu atbilstību attīstības un saglabāšanas principiem un to augstajām darījumu izmaksām, it īpaši tāpēc, ka iepriekšējie piemēri ir pierādījuši šo bažu pamatotību; uzsver, ka ir nepieciešams augsts pārredzamības un valstu pārskatatbildības līmenis;
21. sagaida, ka EIB turpinās piemērot stingrus ES dzīvnieku labturības standartus un piemērojamos tiesību aktus, tai skaitā attiecībā uz audzēšanas darbībām un zivju audzēšanā izmantoto barību, pamatojoties uz augstākajiem standartiem, ko noteikusi ES un daudzpusējas finanšu iestādes;
22. uzsver, ka kritiski svarīgu izejvielu (KSI) piegādes drošībai ir izšķiroša nozīme gan zaļās un digitālās pārkārtošanās īstenošanai, gan aizsardzības nozarei un ES rūpniecības bāzei kopumā; atgādina EIB lomu Eiropas Izejvielu aliansē un Savienības mērķi panākt lielāku autonomiju KSI piegādē; uzsver — lai mazinātu ES atkarību no trešām valstīm un palielinātu tās stratēģisko autonomiju, ir nepieciešama uz reciklēšanu un atkārtotu izmantošanu balstīta aprites ekonomikas pieeja KSI; tādēļ aicina EIB vairāk ieguldīt KSI nozarē, kas uzlabotu izejvielu noturību, īpašu uzmanību pievēršot otrreizējo izejvielu reciklēšanai, un veicināt aprites ekonomikas risinājumus, kas palīdzētu dažādot piedāvājumu;

Atbalsts inovācijai, maziem un vidējiem uzņēmumiem, rūpniecībai un digitalizācijai

23. atgādina, ka MVU veido Eiropas ekonomikas pamatu; atgādina, ka ES 23 miljoni MVU veido 99 % no visiem uzņēmumiem, nodrošina aptuveni trīs ceturtdaļas no visām darbvietām un rada vairāk nekā 50 % no kopējās ES uzņēmumu radītās pievienotās vērtības; uzsver, ka atbalsts MVU ir viens no svarīgākajiem EIB grupas mērķiem; norāda, ka enerģētikas krīze un Krievijas Ukrainā īstenotā kara sekas rada papildu problēmas MVU, tāpat kā pieaugošās izejvielu cenas un procentu likmju pieaugums;
24. atgādina, ka EIB grupa 2022. gadā ar savām investīcijām nodrošināja MVU un vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem finansējumu 16,35 miljardu EUR apmērā; norāda, ka saskaņā ar EIB grupas novērtējumu laikposmā no 2010. gada līdz 2020. gadam to EIB grupas darījumu apmērs, ar kuriem tika sniegts parāda atbalsts MVU, bija gandrīz 20 miljardi EUR gadā neto parakstīto darījumu izteiksmē; aicina EIB grupu apsvērt

veidus, kā vēl vairāk veicināt tās atbalsta sniegšanu MVU, konkrētāk, nelieliem finansēšanas projektiem;

25. uzsver Eiropas Investīciju fonda nozīmi finansējuma pieejamības uzlabošanā mazākiem ES uzņēmumiem, vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem un jaunuzņēmumiem un tādējādi atbalstu darījumdarbībai, izaugsmei, inovācijai, pētniecībai un attīstībai un nodarbinātībai Savienībā; norāda, ka stabila energoapgāde un konkurētspējīgas cenas ir viens no sekmīgas rūpniecības politikas stūrakmeņiem, konkrētāk, attiecībā uz MVU; aicina EIB grupu nodrošināt papildu izaugsmes kapitālu, kas ļautu MVU paplašināt savas darbības; mudina EIB grupu palielināt atbalstu Eiropas jaunuzņēmumu paplašināšanai, tai skaitā uzņemoties lielāku risku attiecībā uz riska kapitāla izmaksāšanu, kas nodrošinātu Eiropas jaunuzņēmumiem iespēju izvērst darbību Eiropas Savienībā, nevis ārpus tās;
26. uzsver, ka EIF īpaša uzmanība jāpievērš projektiem, kas rada un saglabā augstas kvalitātes darbvietas, tai skaitā projektiem, kuru mērķis ir risināt pieaugošo jauniešu bezdarba problēmu, piemēram, tā dēvēto duālās mācekļības modeli, kas efektīvi un sekmīgi darbojas dažās dalībvalstīs, tiecoties radīt drošas un kvalitatīvas darbvietas;
27. atzīst, ka neizdevīgāku banku aizdevumu noteikumu dēļ MVU biežāk nekā lieli uzņēmumi iztiek ar ierobežotiem administratīvajiem līdzekļiem un saskaras ar aizvien pieaugošām aizdevumu izmaksām, un uzskata, ka šiem uzņēmumiem obligāti jāpiedāvā vienkārši un viegli piekļūstami finansēšanas rīki; tādēļ stingri mudina EIB grupu izstrādāt savas programmas tā, lai vienkāršotu administratīvās procedūras, vienlaikus sniedzot nepieciešamo tehnisko palīdzību un pienācīgu finansējumu konsultāciju pakalpojumiem, tādējādi uzlabojot to pieejamību MVU;
28. atkārtoti aicina EIB grupu papildināt centienus veidot uz datiem balstītus risinājumus, īpašu uzmanību pievēršot MVU konkurētspējai, un koncentrēt savas investīcijas šajā jomā uz digitālās plaisas mazināšanu gan ES iekšienē, gan starp ES un citiem tehnoloģiski attīstītākiem pasaules reģioniem; aicina EIB grupu palielināt investīcijas digitalizācijā, progresīvu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta, izstrādē un tādu darba ņēmēju kvalifikācijas celšanā un pārkvalificēšanā, kuriem ir būtiska nozīme spēcīgas rūpnieciskās bāzes izveidē;

Ukraina

29. atzinīgi vērtē iniciatīvu "ES — Ukrainai", ko EIB sāka 2023. gada martā nolūkā finansēt Ukrainas atjaunošanu un atveseļošanu, un kas iecerēta kā pagaidu shēma, kura ļaus EIB iesaistīties darbībās šajā valstī, līdz būs izveidots plānotais ES vidēja termiņa atbalsts; šajā kontekstā atgādina, cik nozīmīgs ir ES budžets kā EIB darbības garants, ja tas ir saistīts ar aizdevumu piešķiršanu ārpus ES nolūkā īstenot ES programmas; aicina palielināt no ES budžeta piešķirtās garantijas EIB, kas tai ļautu turpināt svarīgas publiskā un privātā sektora darbības Ukrainā un paplašināt savu darbību globālajos dienvidos; atzinīgi vērtē to, ka visas EIB darbības Ukrainā virza sociālās, ekonomiskās un vides atveseļošanas un atjaunošanas prioritātes saskaņā ar principu "atjaunot uzlabojot" un tiks pilnībā saskaņotas ar gaidāmo Ukrainas plānu; atzinīgi vērtē tehniskās palīdzības komponentu, kas nodrošinātu optimālu projektu sagatavošanu un īstenošanu, kā arī spēju veidošanas pasākumus; sagaida, ka plānotajā 3. ārkārtas postījumu vajadzību novērtējumā, ko Pasaules Banka veiks, saskaņojot ar Komisiju, EIB un Ukrainas valdību, tiks apzinātas ievērojami pieaugušās vajadzības; atzinīgi vērtē EIB

centienus novērst un izmeklēt krāpšanu un korupciju un atturēt no tām saistībā ar tās projektiem Ukrainā;

30. uzsver, ka Krievijas agresijas karš ir ietekmējis arī ES reģionus un radījis ievērojamu ietekmi uz ekonomiku, it īpaši ES austrumu pierobežas valstīs un tās kaimiņvalstīs, kā arī smagu humanitāro krīzi; uzsver, ka turpmākajā investīciju plānošanā būtu jāņem vērā kara izraisītās pārmaiņas piegādes ķēdēs un tirdzniecības un ekonomiskajās attiecībās; aicina EIB ņemt vērā ģeopolitisko situāciju un nepieciešamās investīcijas pierobežas valstīs, tai skaitā infrastruktūras un robežu pārvaldības jomā;
31. atgādina, ka Krievijas agresijas karš pret Ukrainu būtiski maina situāciju, jo tas ir pilnībā mainījis Eiropas drošības vidi, un aicina palielināt gatavību aizsardzībai un līdz ar to nodrošināt pietiekamas investīcijas; uzsver nepieciešamību pēc iespējas efektīvāk izmantot visus EIB rīcībā esošos instrumentus; aicina EIB pastiprināt atbalstu stratēģiskajai Eiropas drošības iniciatīvai un Eiropas aizsardzības nozarei, tai skaitā MVU, konkrētāk, veicināt turpmāku atbalstu Ukrainai; aicina EIB reformēt savu atbilstības sarakstu, lai munīcija un militārais ekipējums, kura izmantošana pārsniedz divējādu lietojumu, vairs netiktu izslēgti no EIB finansējuma;

EIB visā pasaulē

32. sagaida, ka "EIB Global" darbības arī turpmāk tiks saskaņotas ar ES stratēģiskajām interesēm un ārpolitikas mērķiem; atzinīgi vērtē EIB iesaistīšanos iniciatīvā "Global Gateway", kas galvenokārt atbalstīs investīcijas infrastruktūrā un MVU, tādējādi palīdzot sasniegt ES mērķi uzlabot savu stratēģisko autonomiju; sagaida, ka "EIB Global" nodrošinās, ka investīcijas ir papildinošas, ilgtermiņā rada pozitīvu ietekmi un nepārprotami nāk par labu saņēmējām kopienām, aizsargājot dabas un kultūras mantojumu, uzlabojot klimatnoturību, radot darbvietas vietējā līmenī, paaugstinot dzīves līmeni un mazinot nabadzību; uzskata, ka ieinteresētās personas no saņēmējvalsts, piemēram, publiskās iestādes, pilsoniskā sabiedrība un sociālie partneri, jāiesaista lēmumu pieņemšanā par stratēģijas "Global Gateway" projektiem un to īstenošanā; turklāt atgādina, ka sekmīgai "EIB Global" darbībai ir nepieciešams pietiekams darbinieku, tai skaitā vietējo darbinieku, skaits;
33. norāda, ka kopš jaunās attīstības daļas izveidošanas "EIB Global" rekordlielā apjomā izmantoja Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta "Eiropa pasaulē" nodrošināto īpašo investīciju logu, 2022. gadā piešķirot vairāk nekā 10 miljardus EUR, it īpaši Ukrainas un "Global Gateway" atbalstam; ņem vērā "EIB Global" stratēģisko ceļvedi un sagaida, ka tas ļaus piesaistīt vismaz vienu trešdaļu no investīcijām 300 miljardu EUR apmērā, kuras paredzēts radīt līdz 2027. gada beigām; atzinīgi vērtē 2025. gadam izvirzīto mērķrādītāju — vairāk nekā 50 % no aizdevumiem gadā novirzīt investīcijām klimatrīcībā un vidiskajā ilgtspējā; sagaida, ka finansējums palīdzēs visā pasaulē īstenot iekļaujošu un taisnīgu pārkārtošanos; turklāt sagaida, ka "EIB Global" palīdzēs pilnvērtīgi sasniegt ES mērķrādītāju — līdz 2025. gadam panākt, ka 85 % no visām jaunajām ārējām darbībām ir paredzētas dzimumu līdztiesības atbalstam; atzinīgi vērtē progresu, kas panākts, ar Eiropas Fonda ilgtspējīgai attīstībai plus garantiju, izveidojot "Global Gateway" fondu, kar kuru paredzēts finansēt ietekmīgas privātā sektora investīcijas un nodrošināt pašu kapitāla un aizņēmuma finansējumu ietekmīgas infrastruktūras, tīras enerģijas un cilvēces attīstības projektiem visā pasaulē; pauž bažas par iekļaujošas un jēgpilnas apspriešanās trūkumu ar ieinteresētajām personām, kuras ietekmē "EIB Global" darbības; aicina sniegt lielāku atbalstu projektiem ar ierobežotu rentabilitāti un augstu

efektivitāti sabiedrības interesēs un pazemināt individuāliem projektiem paredzēto aizdevumu minimālo summu, it īpaši mazāk attīstītajās valstīs;

34. atkārtoti aicina "EIB Global" finansējuma apvienošanas darbības veikt tikai tajās jomās, kurās tās var radīt pievienoto vērtību vietējā līmeņa ekonomikai, vienlaikus izvairoties no privātā kapitāla izspiešanas, un nodrošināt, ka apvienotais finansējums netiek izmantots būtiskiem sabiedriskajiem pakalpojumiem, it īpaši veselības, izglītības un sociālās aizsardzības jomā; atgādina, ka EIB investīcijas šajā jomā būtu jāvirza ES attīstības politikas mērķi un, konkrētāk, mērķis uzlabot vispārēju un cenas ziņā pieejamu piekļuvi veselības aprūpei, kas nodrošinātu labākus rezultātus veselības jomā visiem, it īpaši sievietēm;
35. pauž bažas par strauji augošo parādu apjomu un pieaugošajām aizņēmumu izmaksām jaunietekmes un jaunattīstības valstīs, jo saskaņā ar aplēsēm 60 % valstu ar zemiem ienākumiem jau nomāc valsts parāda slogs vai ir pakļautas augstam parādu grūtību riskam¹; uzsver EIB un citu daudzpusējo iestāžu svarīgo lomu, piešķirot koncesiālu finansējumu, kas mazinātu neatmaksājamo parādu slogu;
36. uzskata, ka "EIB Global" būtu jāuzņemas atbildība par Parīzes deklarācijā par palīdzības efektivitāti un Akras rīcības programmā noteikto principu (īpašumtiesības, vienošanās, saskaņošana, rezultātu pārvaldība un savstarpēja pārskatatbildība) ievērošanu; šajā saistībā pauž nopietnas bažas par interešu konfliktu starp eksporta kredīta aģentūrām un "EIB Global" attīstības finansējumu un par ietekmi uz šā konflikta skarto "EIB Global" investīciju attīstības papildināmību;
37. ņem vērā EIB informatīvo piezīmi, kurā apkopota tās pieeja cilvēktiesībām; atgādina EIB, ka ir svarīgi cilvēktiesības integrēt tās veiktajās uzticamības pārbaudes procedūrās, veikt ietekmes uz cilvēktiesībām novērtējumus, nostiprināt tās vispārējās saistības cilvēktiesību jomā un darboties, pilnībā ievērojot LESD 2. pantu; atkārtoti aicina izstrādāt skaidrus un saistošus noteikumus, kas papildinātu informatīvo piezīmi, kurā izklāstīta "EIB Global" pieeja cilvēktiesību jautājumiem, konkrētāk, attiecībā uz novērtēšanu un izslēgšanu; pauž nopietnas bažas par to, ka kopš 2015. gada EIB nav prasījusi projektu virzītājiem veikt nekādus atsevišķus ietekmes uz cilvēktiesībām novērtējumus; tādēļ aicina EIB izstrādāt cilvēktiesību stratēģiju, kā arī novērtēt un izvērtēt savas programmas cilvēktiesību ziņā, arī attiecībā uz reālo situāciju saņēmējvalstīs, tādējādi nodrošinot, ka notiek apspriešanās ar vietējām kopienām un ka sistemātiski tiek īstenotas tiesības uz brīvu, iepriekšēju un apzinātu piekrišanu; turklāt aicina EIB izstrādāt īpašu politiku attiecībā uz cilvēktiesību aizstāvjiem un protokolus nolūkā reaģēt uz represiju risku; uzsver, ka būtu jāīsteno konkrēti pasākumi, apspriešanās procesā iesaistot pirmiedzīvotājus, sievietes, personas ar invaliditāti un citas neaizsargātas grupas;
38. atkārtoti aicina EIB nodrošināt, ka tās darbības sniedz labumu sievietēm un meitenēm, kā arī veicina sieviešu ekonomisko iespēju palielināšanu un nodarbinātību; uzskata, ka EIB būtu jāturpina palielināt mikrofinansēšanas aizdevumi uzņēmumiem, ko vada sievietes, kas joprojām saskaras ar diskrimināciju saistībā ar piekļuvi finansējumam;

---

¹ Pasaules Bankas ziņojums "Global Economic Prospects", 2024. gada janvāris, <https://www.worldbank.org/en/publication/global-economic-prospects>.

39. aicina EIB sadarboties ar citām divpusējām un daudzpusējām iestādēm nolūkā izstrādāt vienotu metodiku, ko piemērot, analizējot ietekmi uz attīstību, un tādējādi ilgtermiņā nodrošinātu pozitīvu ietekmi ar pievienoto vērtību;

Pārredzamība un pārvaldība

40. atgādina, ka EIB līdzekļi ir publiska nauda un ka to izmantošana vienmēr būtu jāpakļauj publiskai kontrolei un pārskatatbildībai; atzīst, ka saskaņā ar 2023. gada ārvalstu tiešo ieguldījumu pārredzamības indeksu EIB tika iekļauta kategorijā "vidējs"; aicina EIB proaktīvi un savlaicīgi publicēt detalizētāku informāciju par projektiem, tai skaitā projektu pamatojumu un kontekstu, paskaidrojot, kā tie atbilst ES politikas mērķiem un veicina to sasniegšanu, un sagaida, ka EIB ierobežos informācijas neizpaušanu, attiecinot to tikai uz piemērojamiem izņēmumiem, kas uzskaitīti Regulā (EK) Nr. 1049/2001¹ un Regulā (EK) Nr. 1367/2006²; mudina EIB īstenot Eiropas Ombuda 2023. gada 20. novembra ieteikumus lietā 2252/2022/OAM un 2022. gada 21. aprīļa ieteikumus lietā 1251/2020/PB, lai varētu jēgpilni novērtēt to projektu vides un sociālos aspektus, kurus tā plāno finansēt;
41. aicina palielināt EIB pārskatatbildību pret ES iestādēm, it īpaši pret Parlamentu, jo pārredzamība ir viens no demokrātijas stūrakmeņiem; tādēļ aicina EIB aktīvāk ziņot Parlamentam par saviem lēmumiem, sasniegto un aizdevumu darbību ietekmi, it īpaši izmantojot regulārus strukturētus dialogus starp Parlamentu un EIB; atkārtoti pieprasa noslēgt iestāžu nolīgumu starp Parlamentu un EIB, kas uzlabotu piekļuvi EIB dokumentiem un datiem un sekmētu demokrātisko pārskatatbildību, tai skaitā iespēju iesniegt EIB jautājumus, uz kuriem jāatbild rakstiski, kā tas jau ir paredzēts attiecībā uz Eiropas Centrālo banku;
42. atkārtoti aicina EIB stiprināt savu politiku cīņai pret krāpšanu nodokļu jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu, tai skaitā atturoties piešķirt finansējumu saņēmējiem vai finanšu starpniekiem, kuriem ir pierādīta slikta reputācija šajā jomā; aicina EIB īstenot preventīvus pasākumus un regulāru nodokļu novērtēšana attiecībā uz jurisdikcijām, kas nesadarbojas nodokļu jomā, kā arī pret krāpšanu nodokļu un fiskālajā jomā, izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nelikumīgu un agresīvu nodokļu apiešanu;
43. mudina EIB priekšsēdētāja vietniekus neiesaistīties projektu priekšlikumos no savām izcelsmes valstīm; aicina EIB pilnībā īstenot visus Ombuda 2022. gada 27. jūlija ieteikumus lietā 1016/2021/KR un 2023. gada 31. oktobra ieteikumus lietā 611/2022/KR attiecībā uz tās Vadības komitejas bijušo locekļu darbību; aicina EIB Vadības komitejas locekļus publicēt grafiku sanāksmēm ar ārējām ieinteresētām personām un atkārtoti prasību sistemātiski publiskot EIB pārvaldes struktūru sanāksmju saturu, lai turpinātu uzlabot pārredzamību;

---

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 30. maija Regula (EK) Nr. 1049/2001 par publisku piekļuvi Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas dokumentiem (OV L 145, 31.5.2001., 43. lpp.).

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1367/2006 (2006. gada 6. septembris) par to, kā Kopienas iestādēm un struktūrām piemērot Orhūsas Konvenciju par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju griezties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem (OV L 264, 25.9.2006., 13. lpp.).

44. norāda, ka EIB ir izdevies uzlabot darbaspēka dzimumu līdzsvaru, lai gan vadošajos amatos un galvenajās darbības jomās sievietes joprojām ir mazākumā; pauž nožēlu par to, ka EIB nav sasniegusi savus dzimumu līdztiesības mērķrādītājus, kas dažādos līmeņos noteikti EIB Daudzveidības un iekļaušanas stratēģijā 2018.–2021. gadam; tādēļ aicina Banku pastiprināt centienus nolūkā panākt labāku dzimumu līdzsvaru uzlabot dzimumu pārstāvību un sasniegt dzimumu paritāti visās funkcijās un jo īpaši augsta līmeņa un vadošos amatos, vienlaikus saglabājot arī ģeogrāfisko līdzsvaru; aicina EIB savā organizācijā vēl vairāk veicināt visu veidu daudzveidību un iekļaušanu un noteikt vērienīgus mērķus;

o

o o

45. uzdod priekšsēdētājam šo rezolūciju nosūtīt Padomei, Komisijai un Eiropas Investīciju bankai.